

DONES EN TEMPS DE CRISI

Àngels Cardona Palmer

Crisi econòmica i govern conservador amb majoria absoluta resulta una combinació funesta en molts aspectes, però pel que fa a les dones, resulta una combinació devastadora.

Amb governs d'aquest tipus, es passa ràpidament d'un feminisme a un familisme i amb això no es vol dir que els infants, les persones majors i la família en general, no disposin del nostre respecte més absolut sinó que és molt important no mesclar ous amb caragols.

Durant la darrera legislatura, a l'Ajuntament de Palma, els temes d'igualtat passen a la Regidoria d'Àrea Delegada d'Educació, Família, Igualtat i Majors i a altres llocs de l'Estat espanyol, els Observatoris d'Igualtat passen a ser Dona i Família, és a dir, o volen demostrar que el paper de la dona està lligat sols a la família com el temps de la dictadura o volen embullar la situació.

Amb la intenció de descafeïnar la lluita per assolir la igualtat entre dones i homes i emmascarar una ideologia que deriva en polítiques diverses, s'intenta mantenir les

dones en un determinat estereotip: dona educada per servir i supeditada al poder patriarcal. Ja s'ha intentat a través del llenguatge, eina important per altra banda, canviant, per exemple, el terme "violència de gènere" per "violència domèstica" on entraria la violència cap als infants i les persones majors, i repetim, no és que no preocupin aquests fets, sinó que mereixen la suficient importància com per donar-los un tractament individualitzat a no ser que es vulgui difuminar el fet sagnant de tantes dones mortes a l'Estat espanyol i a Mallorca, i la xacra social que suposa el maltractament cap a les dones sols pel fet de no ser homes o de manifestar el seu dret a ser independents.

A les nostres Illes, durant la crisi, s'han retallat diverses partides per a l'ajuda a dones maltractades, s'han tancat cases d'acollida a diversos municipis i centres d'informació i també s'ha tancat l'Institut de la dona els horabaixes.

En la constitució del Govern autonòmic d'aquesta legislatura, no s'ha respectat el principi de paritat així com tampoc en la composició del Consell Escolar de les Illes; a més, quan van ser substituïts

alguns homes, i ho havien de ser per persones de reconegut prestigi, varen seguir sense posar cap dona. Vol dir això que no hi ha a la nostra comunitat cap dona de reconegut prestigi per poder formar part de l'esmentat Consell?

Es va suprimir també la Direcció Insular d'Igualtat del Consell que tenia un excel·lent pla de formació per a dones "Genèrica", una xarxa virtual "Les veus de les dones" i 18 ajuntaments de les illes amb plans d'igualtat en marxa i assessorats per la mateixa Direcció Insular que no se sap com els duran a terme; això sí, es va substituir per la Direcció General de Caça, activitat que deu ser de vital importància.

En el BOIB de 22 de setembre de 2011, s'eliminen les subvencions a les llistes electorals que tenen més dones deixant de banda la necessària discriminació positiva.

Durant els anys de crisi, les grans retallades salarials i socials que s'han donat a la

nostra Comunitat Autònoma en l'Administració Pública, principalment sanitat i educació, han afectat bàsicament les dones ja que, en aquestes professions, són majoritàries.

També les minves en el salari creen un plus de feina extra per a les dones a casa que veuen augmentada la càrrega de feina no remunerada, ja que s'han de suprimir serveis extra.

La qüestió de l'avortament també va ser polèmica. El mes de gener de 2012, les dones que volien avortar dins els termes legalment establerts, si no ho podien fer a la Sanitat Pública, havien de pagar 380 euros i anar a la Sanitat Privada i després l'ib-salut ja els ho pagaria. Després es va intentar arreglar la situació en espera de la tan polèmica Llei de l'ex-ministre Gallardón, finalment retirada gràcies a les protestes dels grups feministes d'arreu de l'Estat i de les Illes.

Actualment s'ha publicat a la nostra Comunitat la Llei per a

la maternitat i no és que no faci falta que es protegeixi les dones embarassades, el que fa falta és que se protegeixi la parella i els infants una vegada nascuts, amb garanties de que trobaran escoles públiques on portar-los, amb la garantia que podran utilitzar sense conseqüències les mesures de conciliació i amb la garantia que podran tenir cura dels seus infants sense problemes econòmics ni laborals.

A nivell estatal, el canvi en les polítiques d'igualtat, és notori:

El ministeri d'igualtat és suprimit i passa a formar part del ministeri de Sanitat. La directora del Instituto de la mujer de Madrid, passa a ser directora general de "igualdad de oportunidades".

Se suprimeix també ONU mujeres el mes de desembre de 2012.

La reforma laboral també influeix en les discriminacions, per exemple, suprimint la bonificació a les empreses després de maternitat i excedències o posant impediments a la reducció de jornada per cura d'infants o persones majors. I si parlem d'empresa privada i amb èpoques d'escassetat de feina, les dones joves ni es poden plantejar el fet de ser mares si volen mantenir els seus contractes i la seva feina i tot, en un moment en què la piràmide poblacional, és cada vegada més inestable per manca de naixements. Si algun dels dos membres de la parella vol fer ús de les mesures de conciliació entre la vida personal i laboral, veurà com el seu contracte es rescindeix o en el millor dels casos, mai arribarà a escalar llocs de més categoria i sou i pensem que, majoritàriament, són les

dones les que les demanen.

En matèria educativa, la nova llei d'educació, la LOMCE, el primer que fa és eliminar l'assignatura d'Educació per a la Ciutadania que era la única que contemplava els temes d'igualtat i elimina del currículum la paraula violència de gènere i qualsevol menció a les diferents formes de família existents avui dia.

A les nostres Illes, a l'Ordre de renovació dels concerts educatius de l'any 2012, que és el document on es concedeixen les subvencions per a l'escola concertada, se suprimeixen tots els articles sobre igualtat i coeducació, articles que, per cert, estan inclosos en la "Llei per a la dona" autonòmica. Probablement per poder subvencionar amb doblers públics les escoles del Parc Bit que segreguen els infants per raó de sexe.

Un tema flagrant que hauria d'avergonyar qualsevol societat sana com és el de la violència masclista ha sofert a l'Estat espanyol importants retalls durant la crisi, un 27% en el fons per a la sensibilització contra la violència. Això sí, manifestacions des del Ministeri i paraules sempre a punt.

Balears és la cinquena comunitat de l'Estat en nombre de víctimes de violència de gènere segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística, durant l'any 2011.

A les Illes es donaren 183 casos quan la mitjana estatal és de 155,7 víctimes.

L'any 2014 són 3 les dones mortes per violència de gènere a Mallorca.

Resulta preocupant l'augment de la violència entre els adolescents. Aquest és un

síntoma que quelcom falla perquè les lleis hi són, existeix una igualtat formal, però tot d'una que s'aprofundeix, es veu que els estereotips són els mateixos que abans, la ideologia patriarcal cala molt fondo.

Segons un estudi realitzat l'any 2013 per la Federació de Dones progressistes després d'analitzar 1396 qüestionaris repartits entre el jovent d'entre 14 i 18 anys, es demostra que la idea d'amor "romàntic", és a dir, la història del "príncep i la princesa", és actualment la base de les relacions de parella amb tot el que això comporta :

- Un 80% d'adolescents creuen que, en la relació de parella, l'al·lota ha de complaure el jove.
- Més del 40% opina que el jove ha de protegir la seva al·lota.
- 6 de cada 10 consideren que la gelosia és normal en una relació de parella.

El jovent relaciona la violència de gènere en les relacions de parella únicament dins l'àmbit domèstic i a problemes amb l'alcohol o les drogues. Sols un 21% ho relacionen amb el masclisme.

La Secretaria d'Igualtat de

l'Estat revela que quasi 1 de cada 10 adolescents espanyols d'entre 13 i 18 anys (9,2%) manifesta haver viscut situacions de maltractament per part de la seva parella com ser insultada o colpejada.

La Fiscalia de Menors de l'Estat coincideix amb els centres d'atenció als maltractaments en el fet que cada vegada són més joves d'edat les al·lotes que van a demanar ajuda. Abans la mitjana oscil·lava entre 15 i 17 anys; ara reben nines entre 12 i 13 anys. A més, han augmentat les denúncies en nombre.

Els temes d'igualtat i relacions afectives haurien de ser prioritaris en els centres educatius però, per això, s'ha de menester formar els i les docents per poder-ho dur a terme.

Invertir en polítiques d'igualtat és invertir en futur. De fet, els països amb un índex més elevat de vida, són els països més igualitaris i els més eficaços ja que aprofiten totes les capacitats i totes les intel·ligències, creen llocs de feina i procuren la cohesió social.

Les retallades en aquest àmbit sols comporten més sofriment i aconduïxen al país a un empobriment material i social. ■